

SELLO

PERUSOPINNOT

I

TAVOITTEET

Esittäminen ja ilmaiseminen

- löytää luonteva soittotapa
- saada valmiuksia fraseeraukseen sekä teknisiin ja taiteellisiin perustaitoihin
- kyetä tuomaan esiin kappaleen luonnetta ja tunnelmaa
- saada valmiuksia ulkoa soittamiseen
- saada ohjausta esiintymiskäyttäytymiseen
- saada kokemusta esiintymistilanteista

Oppimaan oppiminen ja harjoittelu

- oppia lukemaan helppoa nuottitekstiä
- oppia harjoittelun peruselementtejä: mm. säännöllisyyttä, monipuolisuuttaja ja itsenäisyyttä

Kuunteleminen ja musiikin hahmottaminen

- saada valmiuksia yksinkertaisten musiikillisten rakenteiden hahmottamiseen
- saada valmiuksia yhteismusisointiin
- kiinnostua musiikin kuuntelemisesta

Säveltäminen ja improvisointi

- rohkaistua säveltämiseen
- saada valmiuksia yksinkertaiseen improvisointiin opettajan ohjauksella

SISÄLLÖT

Perustekniikka, ohjelmisto ja ilmaisumahdollisuudet

- Soittimen rakenne, sellon osien nimet
- Miten ääni syntyy
- Soittoasento, jousikäsi, vasen käsi
- Ensimmäinen asema, sekä suppea että laaja
- Jousitukset, detache, legato
- Äänen voimakkuuserot
- Tekniikan eri osa-alueita harjoitettavia etydejä
- Duuri- ja molliasteikoita kolmisointuineen
- Erityylyisiä kappaleita
- Prima-vista-soittoa
- Yhteissoittoa
- Ohjelmistoa monipuolisesti musiikin eri osa-alueilta

Suoritus

- Yksi asteikko (duuri 2 oktaavia tai molli 1 oktaavi) esitetään ulkoa. Asteikon saa itse valita.
- Kaksi etydiä, detache- ja legato tyylliset
- Kaksi erityylistä kappaletta, pyritään esittämään ulkoa. Toinen voi olla yhteissoittokappale.
- Prima vista
- Tasosuoritusta voitaisiin jakaa osiin siten, että asteikot, etydi ja prima vista suoritetaan erikseen esim. niin, että toinen opettaja tulee kuuntelemaan ne oppitunnin aikana. Kappale-osio voitaisiin esittää oppilaan halutessa konsertissa tai luokkaillassa. Myös ns. Perinteinen tasosuoritus voidaan järjestää.

Työvälineet ja soittimet

- Sello
- Jousi
- Kotelo/pussi, hartsit ja nuotit

Työtavat

- Tunneilla opettajan johdolla harjoittelu
- Kotona vanhempien avustuksella harjoittelu
- Kotona yksin harjoittelu, tavoitteena säännölliseen päivittäiseen harjoitteluun tottuminen

Instrumentin hallinnan arviointikriteerit

- Arviointi tasosuoritus-, oppitunti ja konserttitilanteissa:
- Soittoasento (jousikäsi, vasen käsi)
- Tempon valinta ja hallinta
- Äänen voimakkuuden vaihtelut
- Yhteissoittotaidot
- Esiintymistaidot

Oppilas osallistuu itse arviointiin siirryttäessä tasolta seuraavalle. Keskustellaan vastasiko suoritus omia odotuksia, mahdollisen esiintymisjännityksen vaikutukset, kehittämiskohteet?

II

TAVOITTEET

Esittäminen ja ilmaiseminen

- saada lisää valmiuksia fraseeraukseen sekä teknisiin ja taiteellisiin perustaitoihin
- kokemukset esiintymistilanteista

Oppimaan oppiminen ja harjoittelu

- kehittää nuotinlukutaitoa
- oppia edelleen harjoittelun peruselementtejä: säännöllisyyttä, monipuolisuutta ja itsenäisyyttä
- kykenee oppimaan uusia sävellyksiä

Kuunteleminen ja musiikin hahmottaminen

- saada lisää valmiuksia ulkoa sekä kuulonvaraisesti soittamiseen
- kykenee hahmottamaan harjoittelemiensa teosten musiikillisia rakenteita ja kokonaisuuksia
- kehittää edelleen valmiuksia yhteismusisointiin
- kuunnella musiikkia ja tutustua eri tyylikausien musiikkiin sekä kuuntelemalla että soittamalla

Säveltäminen ja improvisointi

- improvisoida ja säveltää omista lähtökohdistaan

SISÄLLÖT

Perustekniikka, ohjelmisto ja ilmaisumahdollisuudet

- Vakiintunut soittoasento
- Kaula-asetat 1-4
- Vibrato
- Artikulaatio
- Äänen laadun tarkkailu ja parantaminen
- Rytmikuviodien laajentaminen
- Eri aikakausien tyylien alkeet
- Duuri- ja molliasteikoita väliasemia käyttäen
- Erityylyisiä kappaleita eri aikakausilta
- Ohjelmisto sisältää monipuolisesti materiaalia musiikin eri osa-alueita keskittyen kuitenkin klassiseen musiikkiin
- Suomalaista musiikkia
- Suositaan yhteissoittoa
- Viikoittainen orkesteriharjoitus (muu yhteissoitto)

Suoritus

- Yksi 2 oktaavin asteikko (duuri tai molli) kolmisointuineen väliasemia käyttäen. Asteikko esitetään ulkoa, mutta oppilas saa itse valita esitettävän asteikon yhdessä opettajan kanssa.
- Kaksi asemissa soitettavaa etydiä, joista toinen staccato- ja toinen legato tyylinen
- Kaksi erityylistä ja eri aikakaudelta olevaa kappaletta. Kappaleiden tulee liikkua asemissa ja ne pyritään esittämään ulkoa. Toinen kappaleista voi olla yhteissoittokappale.
- Prima vista

Työtavat

- Tunneilla opettajan johdolla harjoittelu
- Kotona vastuullinen ja systemaattinen yksin harjoittelu
- Mahdollisuuksien mukaan muiden soittajien kanssa harjoittelu

Instrumentin hallinnan arviointikriteerit

- Soittoasennon vakiintuminen
- Hallitsee eri asemat (1-4)
- Hallitsee ulkoa soittamisen
- Äänen laatu
- Sävelpuhtauden vakiintuminen
- Säestys/soolo-tilanteisiin mukautuminen
- Virheiden ohittaminen, tarvittaessa mukautuminen

Tasosuorituksen voi jakaa osiin niin, että asteikot, etydi ja prima vista suoritetaan erikseen oppitunnilla tai muulla tavoin järjestetyssä tilanteessa. Kappale-osio voidaan suorittaa konserttimuotoisena julkisessa esiintymisessä tai perinteisenä tasosuorituksena.

Oppilas osallistuu itse arviointiin siirryttäessä tasolta seuraavalle. Vastasiko taso omaa osaamista, vaikuttiko mahdollinen jännitys, kehittämiskohteet.

III

TAVOITTEET

Esittäminen ja ilmaiseminen

- saa valmiuksia elinikäiseen musiikin harrastamiseen
- on saanut paljon kokemusta erilaisista esiintymistilanteista
- kykenee tulkitsemaan eri aikakausien musiikkia

Oppimaan oppiminen ja harjoittelu

- kykenee ylläpitämään ja harjoittelemaan soittotaitoaan itsenäisesti

Kuunteleminen ja musiikin hahmottaminen

- kykenee soittamaan ulkoa ja kuulonvaraisesti
- toimii aktiivisesti yhteismusisointiryhmässä ja kykenee toimimaan ryhmän jäsenenä
- kuuntelee aktiivisesti erilaista musiikkia
- tutustuu oman aikansa musiikkiin sekä suomalaiseen musiikkikulttuuriin ja seuraa musiikkielämän tapahtumia mm. tiedotusvälineiden ja somen avulla sekä mahdollisuuksien mukaan elävinä esityksinä

Säveltäminen ja improvisointi

- improvisoi ja säveltää omista musiikillisista lähtökohdistaan

SISÄLLÖT

Perustekniikka, ohjelmisto ja ilmaisumahdollisuudet

- Asemanvaihtotekniikan ja otelaudan tuntemisen kehittäminen
- Kromaattinen asteikko
- Asteikot kolmessa oktaavissa
- Monipuolisemman jousitekniikan kehittäminen esim. Hyppivät ja nopeat jousilajit
- Vibraton monipuolistuminen
- Peukaloasemissa soittaminen
- Erityylyisiä kappaleita eri aikakausilta, myös laajamuotoisia teoksia (konsertto, sonaatti, variaatioteokset)
- Etydejä ja etydinomaisia kappaleita
- Aikamme musiikkia
- Kamarimusiikkia
- Ohjelmisto mahdollisimman monipuolinen kattaen musiikin eri tyyllilajeja

Suoritus

- Yksi kolmioktaavinen asteikko kolmisointuineen oppilaan oman valinnan mukaan.
- Kromaattinen asteikko
- Kaksi etydiä, joista toisen tulee liikkua peukaloasemassa
- Laajamuotoinen teos ja yksi pikkukappale tai laajamuotoisen teoksen hidas ja nopea osa ja kaksi pikkukappaletta. Pikkukappale voi olla kamarimusiikkiteoksen osa.
- Prima vista
- Asteikot ja kappaleet esitetään ulkoa, ellei kyseessä ole kamarimusiikkiteos, jonka saa esittää nuotista. Tason voi suorittaa jakamalla sen osiin. Asteikot, etydi ja prima vista voidaan suorittaa erikseen ja kappale-osio esim. Konsertin yhteydessä. Myös ns. Perinteinen tasosuoritus voidaan järjestää oppilaan niin halutessa.

Työtavat

- Tunneilla opettajan ohjauksessa harjoittelu ja uuden oppiminen
- Kotona vastuullinen, päämäärätietoinen ja systemaattinen harjoittelu
- Erilaisten harjoitusmetodien käyttö (esim. harjoituspäiväkirja, aamu- ja iltaharjoittelu)
- Muiden soittajien kanssa harjoittelu

Instrumentin hallinnan arviointikriteerit

- Oman kehon asentojen tiedostaminen
- Otelaudan hallinta lähes kokonaisuudessaan
- kromatiikan hallinta
- Vibraton elävyyden ja sävyjen kehittäminen
- Sävelpuhtaus
- Eri tyyllilajien hallinta
- Tempon tietoinen vaihtelu
- Eläytyminen
- Esiintymisjännityksen hallinta
- Kehon kieli

- Oman soittotyylin kehittäminen
- Oman äänen löytyminen ja rohkeus

SYVENTÄVÄT OPINNOT

IV

TAVOITTEET

Esittäminen ja ilmaiseminen

- Saa valmiuksia jatko-opintoihin sekä elinikäiseen musiikin harrastamiseen
- On saanut paljon kokemusta erilaisista esiintymistilanteista
- Kykenee tulkitsemaan eri aikakausien musiikkia
- Kykenee soittamaan ulkoa

Oppimaan oppiminen ja harjoittelu

- Saa valmiuksia teosten itsenäiseen harjoittamiseen

Kuunteleminen ja musiikin hahmottaminen

- Kykenee hyödyntämään musiikin perusteissa opittuja tietoja ja taitoja soitossaan
- Tutustuu aikamme musiikin soittotekniikoihin ja notaatioon
- Kykenee hahmottamaan musiikillisia kokonaisuuksia
- Kuuntelee konserttiesityksiä ja äänitteitä
- tutustuu oman aikansa musiikkiin sekä suomalaiseen musiikkikulttuuriin ja seuraa musiikkielämän tapahtumia mm. tiedotusvälineiden ja somen avulla.
- toimii aktiivisesti yhteismusisointiryhmässä ja ryhmän jäsenenä

Säveltäminen ja improvisointi

- Kehittää sävellys- ja improvisointitaitojaan

SISÄLLÖT

Perustekniikka, ohjelmisto ja ilmaisumahdollisuudet

- Luontevien soittotapojen edelleen kehittäminen
- Kehon tuntemisen kehittäminen
- Soinnin ja soiton sävyjen kehittäminen
- Käsien erityminen ja liikeratojen tietoinen valinta

- Sormijärjestyksen suunnittelu ja valinta (fraseeraus, artikulaatio, koordinaatio)
- Sormitusten ja jousitusten omaehtoinen tutkiminen ja suunnittelu
- Erityylyisiä teoksia eri aikakausilta
- Sooloteoksia
- Kamarimusiikkia
- Asteikkoja kolmen oktaavin alueelta kolmisointuineen.
- Laajamuotoisia teoksia kokonaisuudessaan

Suoritus

Valmistetaan konsertti, joka tuo mahdollisimmin monipuolisesti esiin oppilaan osaamisen ja vahvuudet muusikkona. Konsertti voi olla pianosäestyksellinen soolokonsertti tai yhdistetty soolo/kamarimusiikkikonsertti. Oppilaalla on mahdollisuus tuoda oma osaamisensa mahdollisimman monipuolisesti esille. Hän voi halutessaan halutessaan halutessaan improvisoida, laulaa ja käyttää myös muita instrumentteja ja musiikkiteknologiaa ilmaisemaan itseään..

Työvälineet ja soittimet

- Oma instrumentti (myös sähköisenä)
- Oma ääni
- Musiikkiteknologia

Työtavat

- Omaehtoinen harjoittelu ja materiaalin valinta. Opettaja toimii ohjaajana ja neuvoo tarvittaessa

Instrumentin hallinnan arviointikriteerit

- Tunnelman luominen
- Peroonallisuus
- Oman sanoman esille tuominen
- Suuren kokonaisuuden hallinta
- Tunteiden hallinta esitystilanteessa
- Itsearviointi